

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 447/05
30.06.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragiše Đorđevića, predsednika veća, Slobodana Rašića, Nevenke Važić, dr Gligorija Spasojevića i mr Sretka Jankovića, članova veća, sa savetnikom Natašom Banjac, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu protiv optuženog AA, zbog krivičnog dela teški slučaj razbojničke krađe i razbojništva iz člana 169. stav 2. u vezi sa stavom 1. u vezi sa članom 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, odlučujući o žalbama branilaca optuženog, adv. AB, adv. AV i adv. AG, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Sremskoj Mitrovici K.155/03 od 10.12.2004. godine, u sednici veća održanoj, u smislu člana 375. Zakonika o krivičnom postupku, u prisustvu branilaca optuženog, adv. AB i adv. AG, dana 30. 06.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJAJU SE, kao neosnovane, žalbe branilaca optuženog AA i presuda Okružnog suda u Sremskoj Mitrovici K.155/03 od 10.12.2004. godine, POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Navedenom prvostepenom presudom, optuženi AA, oglašen je krivim za krivično delo teški slučaj razbojničke krađe i razbojništva iz člana 169. stav 2. u vezi sa stavom 1. u vezi sa članom 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije (KZ RS) i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 12 - dvanaest godina, u koju mu se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 21.06.2003. godine, pa nadalje. Optuženi je obavezan na plaćanje sudu troškova krivičnog postupka u iznosu od 486.607,00 dinara i paušala u iznosu od 20.000,00 dinara, sve u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja. Oštećeni BB, radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahteva upućen je na parnicu.

Protiv te presude blagovremeno su izjavili žalbe:

- Branilac optuženog, adv. AB, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa predlogom da Vrhovni sud Srbije preinači pobijanu presudu i opt. AA oslobodi od optužbe, ili da presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, a u oba slučaja da prema optuženom ukine pritvor, kao i sa zahtevom da bude obavešten o sednici veća drugostepenog suda.

-Branioци optuženog, adv. AV i adv. AG (zajednička žalba), zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primene materijalnog prava i odluke o krivičnoj sankciji, sa predlogom da Vrhovni sud Srbije pobijanu presudu preinači i opt. AA oslobodi od optužbe za krivičnog delo iz člana 169. stav 2. u vezi sa članom 168. stav 1. KZ RS ili da presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odluku, kao i sa zahtevom da budu obavešteni o sednici veća drugostepenog suda.

Republički javni tužilac, u podnesku Ktž.br.581/05 od 04.04.2005. godine, predložio je da Vrhovni sud Srbije odbije

kao neosnovane žalbe branilaca optuženog, a prvostepenu presudu potvrđi.

Vrhovni sud je u sednici veća, održanoj u smislu člana 375. Zakonika o krivičnom postupku (ZKP) u odsutnosti obaveštenih Republičkog javnog tužioca i branioca optuženog adv. AV, a u prisustvu branilaca optuženog, adv. AB i adv. AG, koji su dali objašnjenja za stavove iznete u žalbama, ispitaio pobijanu presudu, razmotrio ostale spise predmeta i predlog Republičkog javnog tužioca, iz napred navedenog podneska, pa je nakon ocene žalbenih navoda i predloga našao da su žalbe branilaca optuženog neosnovane.

Prvostepena presuda ne sadrži povrede zakona koje drugostepeni sud, u smislu člana 380. ZKP, ispituje po službenoj dužnosti, dakle ni bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, na koju se u žalbama branilaca optuženog neosnovano ukazuje.

Bez osnova je navod žalbe branilaca optuženog, adv. AV i adv. AG, da ova bitna povreda odredaba postupka postoji zbog nerazumljivosti izreke i protivrečnosti iste sa obrazloženjem presude, u pogledu vremena izvršenja dela. Tačno je što se u žalbi navodi da je u izreci presude kao vreme izvršenja dela označen period „od oko 03,30 časova do ranih jutarnjih časova“, dok sud, na strani 17. stav 3., utvrđuje da je vreme izvršenja dela period „od oko 23,30 časova do ranih jutarnjih časova“. Međutim, da je u pitanju očigledna greška u pisanju, utvrđuje se uvidom u izvornik presude, gde je označeno vreme izvršenja dela istovetno kao u obrazloženju presude, na strani 17, stav 3. i na drugim mestima u presudi (strana 24. stav 3., stana 33. stav 3.), a ovu grešku u izreci pismenog otppravka presude, predsednik veća prvostepenog suda može ispraviti u svako doba (član 362. ZKP), što je i učinio rešenjem od 21.02.2005. godine. Sledstveno tome, neosnovani su i svi navodi ove žalbe kojim se, u vezi sa vremenom izvršenja dela označenim u izreci, ukazuje na protivrečnost istog, sa navodima u obrazloženju presude o sadržini dokaza kojim sud utvrđuje činjenicu u pitanju.

Neprihvatljiva je i tvrdnja, u ovoj žalbi, da je izreka presude nepotpuna i nerazumljiva u delu utvrđenja da je „optuženi pozvao oštećenog to veče da dođe u aa“, pri čemu se ne pominje vreme pozivanja, kao i da su, u pogledu te iste činjenice, navodi u obrazloženju presude netačni i u suprotnosti sa materijalnim dokazima u spisima – listinzima o obavljenim telefonskim razgovorima iz kojih proizilazi da je samo oštećeni pozivao optuženog sa svog mobilnog telefona, a da se suprotno ne može zaključiti ni iz iskaza svedoka GG. Ovo iz razloga što sud i ne utvrđuje izričito da je optuženi pozvao telefonom sada pok. PP, niti takav smisao imaju navodi u izreci presude („po međusobnom telefonskom dogovoru, pozvao oštećenog to veče da dođe u aa“), već iz tih navoda, kao i iz utvrđenja u obrazloženju pobijane presude (strana 17. st.2. i 3; strana 23. stav 1; strana 24. stav 2), proizilazi da sud na osnovu pomenutih dokaza i nesporne činjenice da se sada pok. PP, nakon odlaska iz kuće svedoka GG, susreo sa optuženim, zaključuje da su optuženi i sada pok. PP kontaktirali putem mobilnih telefona kritične noći i da je, u tim kontaktima, optuženi pozvao sada pok. PP „to veče da dođe u aa“, odnosno da su postigli dogovor da se nađu.

Neprihvatljivi su navodi u žalbama branilaca optuženog kojim se, u vezi sa bitnom povredom odredaba krivičnog postupka u pitanju, ukazuje na odsustvo razloga o odlučnim činjenicama, na nejasnost i nerazumljivost razloga koji su dati i protivrečnost istih međusobno, kao i sa stvarnom sadržinom izvedenih dokaza, i to u odnosu na činjenice za koje branioci, pobijajući presudu i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, u pogledu zaključka suda da je optuženi izvršio predmetno krivično delo, ističu da nisu sasvim razjašnjene ni pravilno utvrđene, a tiču se vremena, mesta, načina i sredstva izvršenja dela, stvari koje su oduzete od sada pok. PP i postojanja namere optuženog da oduzimanjem istih pribavi sebi protivpravnu imovinsku korist.

Ovo iz razloga što je prvostepeni sud, iz činjenica i okolnosti koje je pravilno i potpuno utvrdio pravilnom ocenom izvedenih dokaza i odbrane optuženog, izveo pravilan i jedini moguć zaključak da je upravo optuženi, u vreme, na mestu i na način kako je bliže opisano u izreci i isto tako utvrđeno u obrazloženju pobijane presude, ozbiljnom pretnjom i upotrebom sile prema PP, od njega oduzeo označene stvari u nameri da prisvajanjem istih pribavi sebi protivpravnu imovinsku korist i tom prilikom ga lišio života, pri čemu je sud u obrazloženju presude, za sve svoje stavove i ocene u pogledu utvrđenja odlučnih činjenica, izneo jasne, iscrpne i uverljive razloge, neprotivrečne međusobno kao ni sa sadržinom izvedenih dokaza koje, stoga, kao pravilne, usvaja i Vrhovni sud.

Vreme izvršenja dela pravilno je utvrđeno kao period između 23,30 časova dana 15.05.2003. godine i ranih jutarnjih časova, odnosno do 02,30 časova narednog dana, imajući u vidu kazivanje svedoka GG o vremenu kad je sada pok. PP napustio njenu kuću (oko 23,30 časova), navode odbrane optuženog o vremenu susreta sa sada pok. PP (00,30 časova), i trajanja susreta (oko pola sata), i kazivanje svedoka DD o vremenu telefonskog poziva optuženog (02,30 časova) i njihovog susreta. Kako je, i po tvrdnji optuženog, vreme njegovog susreta sa sada pok. PP u okviru utvrđenog vremena izvršenja dela, a i samo vreme poslednjeg registrovanog kontakta putem njihovih

mobilnih telefona, to suprotno žalbenim navodima branilaca adv. AV i adv. AG, nema protivrečnosti ovako utvrđenog vremena izvršenja dela sa odbranom optuženog, na koju se sud poziva kad ovu činjenicu utvrđuje, pa ni zbog okolnosti da je vreme susreta optuženog i sada pok. PP u restoranu "bb", označeno na strani 24. stav 3. pobijane presude (oko 23,00 časova), suprotno odbrani optuženog i iskazu svedoka GG, što je inače umesna primedba branilaca, jer je, s obzirom na ostala utvrđenja u pobijanoj presudi kad je o vremenu izvršenja dela reč, u pitanju očigledna omaška koja je bez uticaja na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja.

Bez osnova se u žalbi ovih branilaca ističe da sud nije na pouzdan način utvrdio vreme smrti PP, a u vezi sa iskazom svedoka ĐĐ i podacima iz službene beleške koju je ovaj svedok sačinio povodom informativnog razgovora sa EE, a prema kojim je njoj ŽŽ rekao da je 17.05.2003. godine bio sa dva momka koji su mu rekli da su na oko dva sata pre bili sa sada pok. PP u kafiću "vv". To imajući u vidu objašnjenja svedoka ZZ, koji je zajedno sa ŽŽ razgovarao sa EE, da mu je ŽŽ nakon tog razgovora rekao da je ovu priču izmislio kako bi isprovocirao EE i saznao da li ona nešto zna o nestanku PP, te i okolnost da svedok ŽŽ u iskazima datim tokom postupka ne potvrđuje postojanje svedoka koji su videli sada pok. PP živog nakon njegovog susreta za optuženim, kritične noći.

Opravdano prvostepeni sud ne prihvata ni iskaze svedoka II i PP, kao nesumnjive dokaze koji potkrepljuju odbranu optuženog da je sada pok. PP kritične noći izašao iz kombi vozila u centru aa, i za tu ocenu daje ubedljive i za ovaj sud prihvatljive razloge. Ova ocena ne dovodi se u pitanje žalbom navedenih branilaca optuženog, pozivanjem na okolnost da svedoci nisu imali nikakva saznanja o krivičnom delu, pa da se zbog toga nisu ranije prijavljivali da daju podatke o kojim su svedočili kasnije u postupku, što je suprotno izričitoj izjavi svedoka II da je znao za nestanak PP i pre nego što je optuženi lišen slobode.

Neosnovano se u istoj žalbi navodi da nije utvrđeno mesto izvršenja dela i da pobijana presuda o ovoj činjenici nema razloga. S obzirom na okolnosti predmetnog događaja, naime, da je telo sada pok. PP pronađeno nakon više od mesec dana od kada je poslednji put viđen živ i da ne postoje dokazi i tragovi koji bi upućivali na neko drugo kretanje sada pok. PP nakon susreta sa optuženim, od onog koje logičnim zaključivanjem utvrđuje prvostepeni sud i na neko drugo mesto izvršenja dela, osim mesta gde je telo sada pok. PP pronađeno zakopano (u postojeću rupu od šljunka i tucanika na trasi „___“ u blizini magistralnog puta __ - __), pravilan je i jedini moguć zaključak prvostepenog suda da je na tom mestu PP lišen života, kako je sasvim jasno i nedvosmisleno opisano u izreci i obrazloženju pobijane presude na strani 17. st.3. i 4.

Navodi u žalbama branilaca optuženog kojim se osporavaju činjenična utvrđenja i zaključci prvostepenog suda u pogledu upotrebljenog sredstva prinude i s tim u vezi ukazuje na protivrečnost istih sa nalazom i mišljenjem veštaka balističara JJ, na kojim se ta utvrđenja i zaključci zasnivaju, neprihvatljivi su. Naime, prvostepeni sud utvrđuje, na osnovu Izveštaja o pregledu projektila SUP Beograd - Odeljenje krim. tehnike od 26.06.2003. godine (strana 26 stav poslednji pobijane presude), da je projektil pronađen prilikom obdukcije leša PP, revolverski projektil kalibra 357 „magnum“, na čijoj košuljici se nalaze polja i žljebovi, a na samim poljima linije - brazde kao individualne karakteristike unutrašnjosti cevi revolvera iz kojeg je projektil ispaljen, što je saglasno nalazu i mišljenju veštaka JJ o istim činjenicama, a iz pomenutog Izveštaja o pregledu projektila, datog na osnovu ispitivanja i utvrđivanja vrednosti koje se odnose na širinu žljebova i polja i ugao uvijanja, utvrđuje i da su te vrednosti identične kod pregledanog projektila i projektila ispaljenih iz revolvera „Kolt“, model __, kalibra 357, magnum (strana 27. stav 1.) i na osnovu toga pravilno zaključuje da je projektil nađen prilikom obdukcije leša PP ispaljen upravo iz oružja navedene marke i modela (strana 27. stav 2.), što nije u suprotnosti sa nalazom i mišljenjem veštaka JJ budući da on isti model revolvera označava kao moguće sredstvo izvršenja dela, a istovremeno čini opravdanim ocenu prvostepenog suda da je, kod tako utvrđene činjenice, bez značaja izjašnjenje veštaka JJ, da opšte karakteristike projektila nađenog prilikom obdukcije leša PPP odgovaraju opštim osobinama i nekih drugih modela revolvera (strana 27. stav 2. i strana 28. stav 1.).

Suprotno tvrdnji branilaca, prvostepeni sud ne kaže da je iz nalaza i mišljenja pomenutog veštaka balističara utvrdio da je projektil pronađen prilikom obdukcije leša PP ispaljen upravo iz revolvera marke „___“, kalibra 357, magnum, koji je vlasništvo oca optuženog. Naprotiv sud i navodi mišljenje veštaka da se jedino u situaciji raspolaganja oružjem iz kojeg je projektil ispaljen, može izvesti siguran i pouzdan zaključak u iznetom smislu i da ni činjenica da je predmetni projektil, s obzirom na identičnost hemijskog sastava košuljice i jezgra, istog porekla kao i projektili pronađeni u kutiji sa municijom oca optuženog, ne znači da je predmetni projektil bio sastavni deo te municije. Međutim, kako ovakvi rezultati balističkog veštačenja ne isključuju revolver oca optuženog kao sredstvo izvršenja dela, to se ne može govoriti o protivrečnosti navoda u pobijanoj presudi, gde sud u celosti prihvata nalaz i mišljenje veštaka JJ, sa razlozima prema kojim sud, upravo polazeći od rezultata balističkog veštačenja i na osnovu drugih izvedenih dokaza i utvrđenih činjenica - da je otac optuženog posedovao revolver istog modela i kalibra kakav je onaj iz kojeg je ispaljen projektil kojim je naneta smrtonosna povreda PP, da je taj projektil istog porekla kao i dva projektila pronađena u kutiji sa municijom kod oca optuženog, te da pomenuti revolver oca optuženog nije pronađen na mestu gde on tvrdi da ga je držao, odnosno da je nestao, osnovano zaključuje da je optuženi bez očevo znanja uzeo njegov revolver i isti upotrebio prilikom izvršenja predmetnog krivičnog dela.

Postojanje subjektivnog elementa dela - namere optuženog da oduzimanjem deviza u neutvrđenom iznosu i drugih, u pobijanoj presudi, označenih stvari sada pok. PP i prisvajanjem istih pribavi sebi protivpravnu imovinsku korist i pribavljanje te koristi, nesumnjivo je utvrđeno na osnovu pravilne ocene prvostepenog suda odbrane optuženog i iskaza svedoka koji su imali saznanja o činjenicama važnim za ovu ocenu, pa su neosnovani suprotni žalbeni navodi branilaca optuženog i ukazivanje, s tim u vezi, na nepostojanje koristoljubivog motiva kod optuženog, s obzirom na njegova solidna primanja i povoljnu materijalnu situaciju njegove porodice.

Naime, nesporno je da su se kod optuženog, nakon susreta sa sada pok. Lazarom i njegovog nestanka, našle stvari sada pok. Lazara - vozilo kombi i motor sa pripadajućom opremom i kofer sa šifrom za otvaranje, a odbranu optuženog da mu je sada pok. PP, odlazeći bez bližih objašnjenja gde ide i na koje vreme, ostavio kombi da ga optuženi proda, pri tom ne određujući kupoprodajnu cenu, i motor da ga optuženi vozi do njegovog povratka, prvostepeni sud osnovano nije prihvatio ocenivši je nelogičnom i suprotnom izvedenim dokazima. To imajući u vidu način i okolnosti realizacije prodaje kombi vozila od strane optuženog, odmah nakon susreta sa sada pok. PP, u toku noći, insistiranjem optuženog na dolasku svedoka DD na određeno mesto (po rečima svedoka, kraj vikendice optuženog), radi dogovora o prodaji vozila, činjenicu smeštaja kombi vozila na usamljenom i udaljenom parkingu u ____, okolnost da optuženi svedoku DD, navedenom prilikom, saopštava da su vozilo i motor njegovi i da ih je dobio od sada pok. PP i da je od svedoka tražio da mu novac od prodaje kombi vozila šalje u vojsku, kao i okolnost da se sa motora, nakon smeštaja istog kod svedoka KK u ____, skidaju reg. tablice i iste uništavaju, a da se pripadajuća oprema za motor daje, bez odobrenja vlasnika, svedoku LL na korišćenje. Ovakvo postupanje optuženog i lica kod kojih je ostavljao stvari sada pok. PP, sa tim stvarima, naročito kad je reč o motoru i opremu za isti, suprotno navodima žalbe branioca, adv. AB, ne upućuje na odnos optuženog prema tim stvarima kao prema vlasništvu PP, već upravo suprotno, upućuje na ispoljavanje vlasničkog odnosa optuženog prema tim stvarima.

Navodi u žalbama branilaca optuženog da je proizvoljno utvrđenje suda o postojanju namere optuženog protivpravnog pribavljanja neutvrđenog iznosa deviza i da nema nijednog dokaza da je optuženi, kritičnom prilikom, oduzeo novac od sada pok. Lazara, niti dokaza da je sada pok. Lazar novac imao kod sebe i da je to optuženi znao, neprihvatljivi su, jer su suprotni dokazima (potvrda „__ banke“ iz __ i iskaz svedoka LJJ), na osnovu kojih prvostepeni sud nesumnjivo utvrđuje da je sada pok. PP, neposredno pred polazak u Srbiju, podigao iznos od 45.202,50 švajcarskih franaka i da je to učinio jer je imao nameru da kupi kuću, a na osnovu kojih sud logično zaključuje da je sada pok. PP imao kod sebe veći iznos švajcarskih franaka. Stoga se ovo utvrđenje ne dovodi u sumnju ukazivanjem branilaca optuženog na iskaze svedoka EE, ŽŽ i ZZ, kao na dokaze da je sada pok. PP odustao od kupovine kuće i tim pre što i sam optuženi, u odbrani iznetoj u prethodnom postupku, navodi da mu je sada pok. PP, prilikom susreta u restoranu "bb", kritične noći, pominjao da ide da obavlja neke poslove oko sređivanja dokumentacije za kupovinu kuće od izvesne učiteljice iz ____.

U pogledu ostalih navoda u žalbama branilaca optuženog koji se odnose na činjenično stanje presude, Vrhovni sud nalazi da nisu od bitnog uticaja na ocenu o pravilnosti utvrđenja istog.

Neosnovano se žalbama branilaca optuženog prvostepena presuda pobija i zbog povrede krivičnog zakona, jer je prvostepeni sud, na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, pravilno primenio krivični zakon kada je našao da su u radnjama optuženog, bliže opisanim u izreci pobijane presude, ostvarena sva zakonska obeležja krivičnog dela iz člana 169. stav 2. u vezi sa stavom 1. u vezi sa članom 168. stav 1. KZ RS, kako u pogledu objektivnih, tako i u pogledu subjektivnih elemenata tog dela, o čemu je u presudi dao valjane i argumentovane razloge.

Ispitujući presudu u delu odluke o kazni, u smislu člana 383. ZKP, u odnosu na žalbu branioca, adv. AB i u smislu žalbenih navoda branilaca, adv. AV i adv. AG, o pogrešno utvrđenoj otežavajućoj okolnosti na strani optuženog, Vrhovni sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno utvrdio okolnosti koje su, shodno članu 41. Osnovnog krivičnog zakona (OKZ) od značaja za odmeravanje kazne, kako olakšavajuće okolnosti - mladost i raniju neosuđivanost optuženog, tako i osporenu otežavajuću okolnost - da je optuženi u pripremi izvršenja dela zloupotrebio prijateljske odnose sa sada pok. PP, a što nesumnjivo proizilazi iz okolnosti njihovog susreta na sam dan dolaska sada pok. PP u zemlju i u kasnim noćnim časovima, pa je, dajući ovim okolnostima odgovarajući značaj, optuženog, za krivično delo za koje je oglašen krivim, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 12-dvanaest godina, koja odgovara utvrđenim okolnostima izvršenja dela i onim koje se tiču ličnosti optuženog, kao i težini i društvenoj opasnosti učinjenog dela i stepenu krivične odgovornosti optuženog, pa je neophodna za postizanje svrhe kažnjavanja iz člana 33. OKZ. Stoga su žalbe branilaca optuženog neosnovane i u delu koji se odnosi na odluku o kazni.

Iz svih iznetih razloga, a na osnovu člana 388. ZKP, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar, Predsednik veća-sudija,
Nataša Banjac, s.r. Dragiša Đorđević, s.r.

Za tačnost otpravka

lji